

Järv

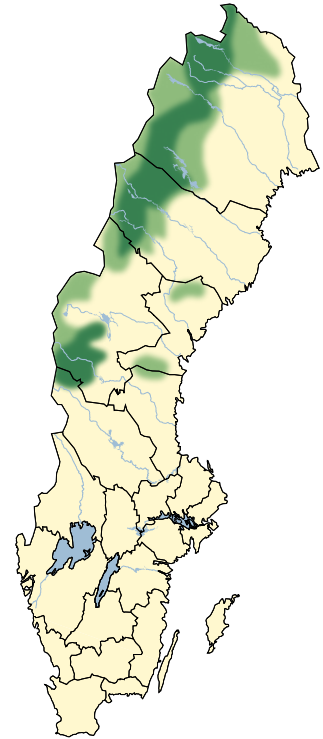
Gulo gulo

Rödlistekategori: Sårbar (VU)

Illustration: Torbjörn Östman

Varför är järven rödlistad?

Järven var betydligt vanligare vid 1800-talets mitt än idag. Liksom varg och lo jagades järven intensivt fr.o.m. senare delen av 1800-talet fram till dess att den fridlystes 1969. Antalet har därefter långsamt ökat och den har återkommit till områden där den tidigare var försvunnen. Järven är dock fortfarande ovanlig. Antalet könsmogna individer uppskattas f.n. till 380, vilket motsvarar 650 individer. Antalet könsmogna individer medför kategoriseringen *Sårbar* (VU) enligt kriteriet D1.

Ekologi

Järven lever i fjäll- och skogsområden i de norra delarna av Europa, Asien och Nordamerika. I Sverige finns den i fjällerna, i söder till norra Dalarna, med dess starkaste fäste i Norrbottens län. Under 1990-talet konstaterades förekomst i skogslandet utanför renskötselområdet, nämligen i Västernorrlands och norra Gävleborgs län. Under vintern dominerar ren som föda, men den lever även av hare, räv och skogshöns. Dessutom utnyttjas ofta rester efter byten som dödat av lo eller varg. Sommartid är födan betydligt mer varierad. Ynglande honors revir sträcker sig över en kvadratmil, hanens 3-4 kvadratmil. Boplatsen (lyan) ligger i en snödriva i en fjällbrant eller i blockmark i skogen. Honan föder 1-4 ungar i februari-mars vartannat år. Ungarna blir självständiga under hösten.

Hotfaktorer

Illegal jakt är det främsta hotet mot artens fortlevnad. Även alltför omfattande skyddsjakt, beslutad på nationell eller regional nivå, kan betraktas som ett hot.

Åtgärder

Krafttag måste tas mot den illegala jakten, bl.a. genom ökade resurser för bevakning och tillsyn. Det är även nödvändigt med årliga inventeringar och noggranna kontroller av rapporterade föryngringar, så att förändringar i utbredning och numerär kan följas.

Övrigt

Järven gömmer delar av sina byten i klipphål, i snö eller i kallkällor och nyttjas under en hel vinter.

Järven är ett exempel på en art som genom politiska beslut om skydds jaktens omfattning nu kan kategoriseras som *Sårbar* (NT) vilket är en förbättring jämfört med 2005 års rödlista då den kategoriserades som *Starkt hotad* (EN).